

56. Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej "Warszawska Jesień" odbędzie się w dniach 20-28 września 2013 roku, pod hasłem **NOWE W KONTEKŚCIE.**

Większość przedstawianych w tegorocznym programie utworów to dzieła stosunkowo nowe lub całkiem nowe, które na festiwalu będą miały swoje prawykonania. Te właśnie nowe i najnowsze kompozycje, koncerty z udziałem nowych technologii i nowoczesnej elektroniki, charakterystyczne dla nowej sztuki formuły (przestrzenność, multimedialność, instalacje), nowe ujęcia form tradycyjnych, nowatorskie techniki gry na instrumentach, wreszcie twórczość nowego pokolenia oraz nowe postacie (debiuty) – to wszystko wypełni festiwalowy program i tytułowe **NOWE**.

KONTEKSTEM dla NOWEGO będą wydarzenia, organizowane z okazji przypadających w tym roku **jubileuszy: 100. urodzin Witolda Lutosławskiego oraz 80. Henryka Mikołaja Góreckiego Pendereckiego** i **Krzysztofa**

, stąd w programie festiwalu znajdą się trzy koncerty, z muzyką każdego z Jubilatów. Wyjątkowo zapowiada się niedzielny koncert (

22 września

) – „remake” wieczoru, który na „Warszawskiej Jesieni” odbył się przed 25 laty.

Krzystian Zimerman

i Witold Lutosławski z orkiestrą

Filharmonii Narodowej

wykonali wówczas po raz pierwszy w Polsce

Koncert fortepianowy

. Krystian Zimerman wystąpi w tym roku ponownie, przedstawiając nowe odczytanie *Koncertu*.

Tak jak przed ćwierćwieczem, w drugiej części zabrzmiał

III Symfonia

. **Orkiestrę Filharmonii Narodowej**

poprowadzi

Jacek Kaspszyk

. We wtorek,

24 września

w Filharmonii Narodowej zabrzmiał

Pasja wg Św. Łukasza

Krzysztofa Pendereckiego

– jedno z najwybitniejszych dzieł swego gatunku. Usłyszymy ją w wykonaniu Orkiestry i Chóru Filharmonii Narodowej oraz Warszawskiego Chóru Chłopięcego. Solistami będą Christiane Libor, Stephan Klemm,

[Jarosław Bręk](#)

i Daniel Olbrychski. Całość poprowadzi

[Antoni Wit](#)

. Dwa dni później,

26 września

wszystkie trzy

Kwartety smyczkowe

Henryka Mikołaja Góreckiego

zagra

[Kwartet Śląski](#)

Wśród najnowszych muzycznych propozycji festiwalowych znalazły się wielkie formy o cechach spektaklu: ***Libro de las estancias* José-Maríi Sáncheza-Verdú (21 września)** – rodzaj metaforycznej pielgrzymki (kompozycja, którą się zwiedza) i

A

Laugh to Cry

Miguela Azguime'a (27 września)

, multimedialna opera, w której mowa staje się muzyką a muzyka mową (zamówienie „Warszawskiej Jesieni”).

Libro de las estancias

(

Księga komnat

) to dzieło wokalne, instrumentalne, elektroniczne, świetlne i przestrzenne zarazem, przeznaczone na kontratenor, głos arabski, dwa bliźniacze chóry i także grupy instrumentów, auraphon (gongi i tam-tamy z umieszczonymi tuż za nimi głośnikami pobudzającymi je do drgania) i live electronics. Głosy solowe zrealizują Carlos Mena i Marcel Pérès, zaś przestrzenną projekcję dźwięku elektronicznego – specjaliści ze Studia Eksperymentalnego we Fryburgu. Rozmieszczonymi w przeciwległych końcach wielkiej hali Soho Factory chórami (

[Camerata Silesia](#)

) i zespołami (

[Orkiestra Muzyki Nowej](#)

) zadyrygują

[Szymon Bywalec](#)

oraz kompozytor. W

A Laugh to Cry

Miguel Azguime pragnie osiągnąć dynamiczne continuum łączące spektra brzmienia, harmonii, rytmu i głosu. Opera przeznaczona na

dwa sopran, bas, dwoje narratorów oraz zespół instrumentalny, live electronics i rozbudowaną wideoscenografię jest metafizycznym teatrem o archetypicznych problemach gnębiących ludzkość. Autorem libretta jest kompozytor, on też występuje – obok m. in. Frances M. Lynch i Nicholasa Isherwooda. Towarzyszyć im będzie szwedzki zespół Norrbotten Neo oraz wideo i elektronika w realizacji Miso Studio z Lisbony.

Do podobnej grupy utworów należą też **Preparation for Change** [Jacka Grudnia](#), utwór choreograficzno-kompozytorski z udziałem tancerki Izabeli Chlewińskiej i pianisty [Włodka Pawlika](#)

(
premiera 22 września
) oraz – choć mniejsza rozmiarami – teatralna z ducha kompozycja

Lucii Ronchetti

Hombre de mucha gravedad

na kwartety: wokalny i smyczkowy – pełne groteski studium
Las Meninas

(
Panien dworskich
) , słynnego obrazu Diego Velázquez (

25 września

). Wystąpią Neue Vocalsolisten i Kwartet Śląski.

Podczas festiwalu odbędą się też **prawykonania** trzech kompozycji chóralno-orkiestrowych: **Ondřeja Adámka**

Polednice

do tekstu Karela Jaromíra Erbena (zamówienie „Warszawskiej Jesieni”,

20 września

) rodzaj dramatycznej opowieści, przedstawionej – według słów kompozytora – w sposób hiperrealistyczny i teatralny, następnie

[Rafała Augustyna](#)

Tam. Muzyka

na skrzypce, głosy i instrumenty

(
25 września

) oraz

[Stanisława Krupowicza](#)

Machinae coelestis

na sopran, chór, komputer i orkiestrę (

25 września

), będące wspólnym zamówieniem

”

Warszawskiej Jesieni” i Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk, upamiętniającym umieszczenie na orbicie okołozemskiej polskiego satelity *Heweliusza*

W programie znajdziemy także **Kantatę nr 4 Bruno Mantovaniego** na akordeon, wiolonczelę i chór kameralny z wyróżnionymi głosami solowymi śpiewającymi ćwierćtony, którego wykonawcami będą TWOgether Duo i Camerata Silesia (

25 września

), kompozycje

[Grzegorza Pieńka](#)

(zamówienie „Warszawskiej Jesieni”),

Arthura Kampeli i Uroša Rojki

, przeznaczone na mezzosopran, klarnet, gitarę, i akordeon (

prawykonania, 22 września

) oraz

Libro del frío

Fabiána Panisello

na sopran i sześć instrumentów (

27 września

), nawiązujące do

Księżycowego Pierrota

Schönberga. Obecne będą także dzieła pochodzące z ubiegłego roku:

Le Désenchantement du monde

-

koncert na fortepian i orkiestrę Tristana Muraila (usłyszymy go podczas inauguracji festiwalu w wykonaniu Hidéki Nagano i

[Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach](#)

pod dykcją Alexandra Liebreicha) oraz zamówiony przez „Warszawską Jesień”

Koncert na fortepian, perkusję i orkiestrę symfoniczną

[Zbigniewa Bargielskiego](#)

(

25 września

), który wykona Małgorzata Walentynowicz i

[Jan Pilch](#)

z

[Polską Orkiestrą Radiową](#)

, a dyrygować będzie Renato Rivolta. Podczas inauguracji ponadto zabrzmia

The Color Yellow

Huanga Ruo

na chińskie organki bambusowe sheng (solistą będzie wirtuoz tego instrumentu, Wu Wei) i małą orkiestrę oraz – jako zwieńczenie koncertu – równie kolorowe i pełne ognistej werwy -

Freski symfoniczne

[Kazimierza Serockiego](#)

. Z kolei program koncertu finałowego został opatrzony w tym roku szczególnym znakiem: każdy z utworów skomponowany został dla uczczenia

pamięci Witolda Lutosławskiego

. Będą to:

Sostenuto

[Pawła Szymańskiego](#)

Koncert na orkiestrę

(prawykonanie) Albańczyka Thomasa Simaku

– za swoją kompozycję otrzymał on

I nagrodę na międzynarodowym konkursie kompozytorskim ogłoszonym przez Towarzystwo im. Witolda Lutosławskiego z okazji 100. rocznicy urodzin Mistrza

– i czterdziestominutowa kompozycja

Totentanz

na mezzosopran, baryton i wielką orkiestrę symfoniczną

Thomasa Adèsa

(po prawykonaniu na festiwalu BBC Proms w Londynie będzie to drugie światowe wykonanie tego dzieła). Zaśpiewają Christianne Stotijn i William Dazeley, a towarzyszyć im będzie Orkiestra Filharmonii Narodowej pod dyrekcją

[Rafała Janiaka](#)

Istotną egzemplifikację NOWEGO stanowić będzie osiem prezentowanych w dwóch koncertach **Ensemble Modern** kompozycji zamówionych u młodych twórców z pięciu krajów Europy Środkowo-Wschodniej (**22 i 23 września**). Prawykonania odbyły się w grudniu 2012 roku w Monachium.

Skąd? Dokąd? – Mity, naród, tożsamość

to tytuł tego projektu. Jego inicjatorem jest Goethe-Institut, który wspiera również warszawskie koncerty. Muzycy tego cieszącego się ogromną renomą zespołu zagrają pod dyrekcją Clemensa Heila.

Wyjątkowym wydarzeniem będzie koncert zorganizowany dla uczczenia **pamięci [Andrzeja Chłopckiego](#)**

, zmarłego rok temu muzykologa, krytyka, animatora życia muzycznego, wybitnego znawcy muzyki współczesnej – członka komisji programowej „Warszawskiej Jesieni” (

23 września

). Na program złożą się kompozycje Onutė Narbutaitė, Martina Smolki,

[Marcina Bortnowskiego](#)

, Pawła Szymańskiego i

[Pawła Mykiety](#)

. Ten ostatni przedstawi niezwykle pomysł: muzykę zarejestrowaną na woskowych wałkach i realizowaną przez fonografy.

Do istotnych punktów programu należą dwie z rozmachem pomyślane **interaktywne instalacje**, będące jeszcze innego rodzaju odzwierciedleniem *novum*

zasygnalizowanym w haśle tegorocznego festiwalu. Tytuł pierwszej – multimedialnej i przestrzennej – instalacji Adama Dudka i

[Aleksandra Nowaka](#)

Spoon River Anthology

(20-28 września

, Muzeum Etnograficzne) to jednocześnie tytuł słynnego zbioru poetyckich epitafiów Edgara Lee Mastersa, w którym każdy z nieżyjących już bohaterów opowiada własną historię z przeszłości. Zwiedzający wywołuje ich jakby z niebytu: uwidoczniają się w specyficzny sposób na poszczególnych ekranach, rozlega się ich śpiew. Aleatoryczna instalacja interaktywna

Pawła Janickiego

LutoScratch

(21-28 września

, Muzeum Historii Żydów Polskich) jest z kolei inspirowana twórczością Witolda Lutosławskiego. Zwiedzający może kształtować dźwięk i obraz za pomocą operacji didżejskich i przenośnych urządzeń mobilnych (dzięki trzem gramofonom i płytom z kodem czasowym MIDI). Dzieło realizowane jest dzięki wsparciu i z inicjatywy Instytutu Adama Mickiewicza.

Wśród innych kompozycji, prezentowanych w nurcie NOWEGO podczas festiwalu znajdują się: Yannisa Kyriakidesa *Telegraphic* na instrumenty i sześć telegrafów, *Snow Job* Kanadyjki Annesley Black na instrumenty i instalacje świetlną oraz kompozytora i gitarzysty jazzowego Matthiasa Ockerta

open room in overlapping spaces

– wszystkie trzy utwory w koncercie European Workshop for Contemporary Music (

26 września

), Yanna Robina

Art of metal I

na całkowicie metalowy (łącznie z ustnikiem) klarnet kontrabasowy i zespół (

27 września

),

The Love Story

(„noisowo-ślądrofoniczny monodram z permanentnym oddechem na saksofon, kasety magnetofonowe i mikser”) Keira Neuringera w jego własnym wykonaniu, a następnie kompozycje na skrzypce i elektronikę, które usłyszeć będzie można w recitalu Karin Hellquist – między innymi

Certainty's Flux

[Dominika Karskiego](#)

(

prawykonanie

) i

lumières-noires

Joakima Sandgrena (

21 września

). Phoenix Basel Ensemble zagra Georga F. Haasa

AUS.WEG

(na podobieństwo wahadeł użyte tu zostały metalowe instrumenty perkusyjne),

[Piotra Roemera](#)

Soneostasis

na zespół i elektronikę (zamówienie „Warszawskiej Jesieni”),

Deux visions pour sextuor

Füsun Köksal i

Díptico

Eleny Mendozы (

20 września

), a Kwartet Śląski -

[Sławomira Wojciechowskiego](#)

Blind Spot

, dzieło będące studium artykulacji smyczkowej i brzmienia (

prawykonanie

) oraz

Fletch

innowacyjna kompozycja techniki flażoletowej Rebecci Saunders (

25 września

). Program koncertu, w którym zaprezentowana zostanie

Libro de las estancias

José-Maríi Sáncheza-Verdú dopełniają utwory klasyków: Klause Hubera –

Erinnere dich an Golgatha...

na kontrabas i zespół (będzie to nowa wersja – z elektroniką) oraz

Mnemosyne

na flet basowy i taśmę Briana Ferneyhough'a (

21 września

). Całość zorganizowana została we współpracy ze Studiem Eksperymentalnym z Fryburga oraz z fundacją muzyczną im. Ernsta von Siemensa.

W ramach imprez towarzyszących ważnym wydarzeniem będzie międzynarodowa **konferencja naukowa „Muzyka Witolda Lutosławskiego u progu XXI wieku. Dookreślenia – oceny – perspektywy”**

oraz koncerty, spotkania z kompozytorami i prezentacje książek.

ZOBACZ: [program Festiwalu - plik pdf](#)